

CEMAATLE NAMAZ KILMANIN FAZİLETİ

Cemaatle Namazın Fazileti:

• وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ

- *Namazı kılın, zekatı verin ve rüku edenlerle birlikte rüku edin!*¹

- Rasulullah buyurdu ki:

• صَلَاةُ الْجَمَاعَةِ تَفْضُلُ صَلَاةِ الْفَذِّ بِسَبْعٍ وَعِشْرِينَ دَرَجَةً

- *Cemaatle kılınan namaz yalnız başına kılınan namazdan 27 derece daha faziletlidir.*²

¹ Bakara, 43.

- Rasulullah buyurdu ki:

• صَلَاةُ الرَّجُلِ فِي جَمَاعَةٍ تَزِيدُ عَلَى صَلَاتِهِ فِي بَيْتِهِ وَصَلَاتِهِ فِي سُوقِهِ بَضْعًا وَعِشْرِينَ دَرَجَةً

- “Kişinin cemaat ile kıldığı namazı evinde veya çarşıda kıldığı namazdan 25 derece daha faziletlidir.

• وَذَلِكَ أَنَّ أَحَدَهُمْ إِذَا تَوَضَّأَ، فَأَحْسَنَ الْوُضُوءَ ثُمَّ أَتَى الْمَسْجِدَ لَا يَنْهَرُهُ (لَا تَنْهَضُهُ وَتُقِيمُهُ) إِلَّا الصَّلَاةَ، لَا يُرِيدُ إِلَّا الصَّلَاةَ، فَلَمْ يَخْطُ خَطْوَةً إِلَّا رُفِعَ لَهُ بِهَا دَرَجَةٌ وَحُطَّ عَنْهُ بِهَا خَطِيئَةٌ، حَتَّى يَدْخُلَ الْمَسْجِدَ،

² Buhari, Müslim.

- Bu fazilet şu şekilde gerçekleşir: Biriniz güzelce abdest alır, sırf namaz kılmak için camiye gelirse camiye varıncaya kadar attığı her adım için bir sevap verilir ve bir günahı silinir.

• فَإِذَا دَخَلَ الْمَسْجِدَ كَانَ فِي الصَّلَاةِ مَا كَانَتِ الصَّلَاةُ هِيَ تَحْسِبُهُ،
وَالْمَلَائِكَةُ يُصَلُّونَ عَلَى أَحَدِكُمْ مَا دَامَ فِي مَجْلِسِهِ الَّذِي صَلَّى فِيهِ
يَقُولُونَ: اللَّهُمَّ ارْحَمْهُ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ، اللَّهُمَّ تُبْ عَلَيْهِ مَا لَمْ يُؤْذِ فِيهِ مَا
لَمْ يُحْدِثْ فِيهِ

- Camiye girdiği zaman namaz için beklediği sürece namaz kılıyormuş gibi sevap kazanır. Melekler bu kimseye dua ederler. Kimseye eziyet etmediği ve abdestli olduğu sürece; ‘Allah’ım! Bu kulunu bağışla, ona merhamet et ve tövbesini kabul et’ derler.”³

³ Müslim, Ebu Davud.

Camilerin Müdavimi Olmak:

- Rasulullah Efendimiz mahşer gününde Allah'ın gölgesinde gölgelenecek yedi sınıf insanı sayarken şöyle buyurmuştur:

• وَرَجُلٌ قَلْبُهُ مُعَلَّقٌ فِي الْمَسَاجِدِ،

- *Kalbi mescidlere bağlı kişi...*

- Kudsi Hadis'te şöyle buyuruluyor:

• إِنَّ بُيُوتِي فِي الْأَرْضِ الْمَسَاجِدُ، وَإِنَّ الْمُسْلِمَ إِذَا تَوَضَّأَ فَأَحْسَنَ الْوُضُوءَ،
ثُمَّ أَتَى الْمَسْجِدَ فَهُوَ زَائِرُ اللَّهِ، وَحَقٌّ عَلَى الْمَزُورِ أَنْ يُكْرَمَ زَائِرُهُ،

- *“Benim yeryüzündeki evlerim mescitlerdir. Orada beni ziyaret edenler de mescitleri imar edenlerdir. Evinde temizlenip sonra evimde beni ziyaret eden bir kula müjdeler olsun. Ziyaret edilenin ziyaret edene ikramda bulunması gerekir.”⁴*

⁴ Münavi, Feyzü'l-Kadir, II, 445

- Rasulullah buyurdu ki:

• مَا تَوَطَّنَ رَجُلٌ مُسْلِمٌ الْمَسَاجِدَ لِلصَّلَاةِ وَالذِّكْرِ، إِلَّا تَبَشَّشَ اللَّهُ لَهُ، كَمَا يَتَبَشَّشُ أَهْلُ الْغَائِبِ بِغَائِبِهِمْ إِذَا قَدِمَ عَلَيْهِمْ

- “Müslüman bir kimse, namaz ve zikir için mescidi vatan edindiği zaman, Allah’ın onun bu halinden duyduğu sevinç, tıpkı gurbette adamı olan kimselerin onun yanlarına dönmesiyle duydukları sevinç gibidir.”⁵

⁵ İbn Mace.

- Abdullah b. Amr anlatıyor:
- Rasulullah ile birlikte akşam namazını kılmıştık. Namazdan sonra dileyenler evlerine döndü, dileyenler de yerinde kaldı. Çok geçmeden Rasulullah koşarcasına soluk soluğa geri geldi ve bizlere şöyle dedi:

• أَبْشِرُوا، هَذَا رَبُّكُمْ قَدْ فَتَحَ بَابًا مِنْ أَبْوَابِ السَّمَاءِ، يُبَاهِي بِكُمْ الْمَلَائِكَةَ، يَقُولُ: اُنْظُرُوا إِلَى عِبَادِي قَدْ قَضَوْا فَرِيضَةً، وَهُمْ يَنْتَظِرُونَ أُخْرَى

- *“Müjdeler olsun sizlere! İşte Rabbiniz sema kapılarından bir kapı açmış, meleklerle karşı sizinle iftihar ediyor ve diyor ki: Kullarıma bakın, farzlarının eda ettiler. Şimdi de diğer namazı beklemekteler.”*⁶

⁶ İbn Mace.

Cemaate Devam Etmenin Önemi:

- Rasulullah buyurdular ki:

• وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، لَقَدْ هَمَمْتُ أَنْ أَمُرَ بِحَطْبٍ فَيُحْتَطَبَ، ثُمَّ أَمُرَ
بِالصَّلَاةِ فَيُؤَذَّنَ لَهَا، ثُمَّ أَمُرَ رَجُلًا فَيُؤَمِّمَ النَّاسَ، ثُمَّ أُخَالِفَ إِلَى رَجَالٍ
فَأُحَرِّقَ عَلَيْهِمْ بُيُوتَهُمْ

- *"Vallahi içimden öyle arzu ediyorum ki, namaza durulmasını emredeyim de ikâme edilsin, sonra bir adama emredeyim halka namaz kıldırınsın. Bu emirden sonra beraberinde odun demetleri olan bir kaç' adamı, cemâate gelmeyen gürüha götürüp de üzerlerine evlerini cayır cayır yakayım."*⁷

⁷ İbn Mace, Muvatta.

- Rasulullah buyurdu ki

• لَيَنْتَهِيَنَّ أَقْوَامٌ عَنْ وَدْعِهِمُ الْجَمَاعَاتِ، أَوْ لَيَخْتَمَنَّ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ، ثُمَّ لَيَكُونَنَّ مِنَ الْغَافِلِينَ

- “Vallahi bazı kavimler cemâatleri terk etmekten vaz geçecekler ya da Allah onların kalblerini mühürleyecektir. Sonra da muhakkak gafillerden olacaklardır.”⁸

⁸ İbn Mace.

- İbn Mes'ûd şöyle demiştir:
 • مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَلْقَى اللَّهَ تَعَالَى غَدًا مُسْلِمًا، فَلْيَحَافِظْ عَلَى هَؤُلَاءِ الصَّلَوَاتِ،
 حَيْثُ يُنَادَى بِهِنَّ،
- “Yarın Allah’a müslüman olarak kavuşmak isteyen kimse, şu namazlara ezan okunan yerde devam etsin.
- فَإِنَّ اللَّهَ شَرَعَ لِنَبِيِّكُمْ سُنْنَ الْهُدَى، وَإِنَّهُنَّ مِنْ سُنَنِ الْهُدَى،
- Şüphesiz ki Allah Teâlâ sizin peygamberinize hidayet yollarını açıklamıştır. Bu namazlar da hidayet yollarındandır.
- وَلَوْ أَنَّكُمْ صَلَّيْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ كَمَا يُصَلِّي هَذَا الْمُتَخَلِّفُ فِي بَيْتِهِ لَتَرَكْتُمْ
 سُنَّةَ نَبِيِّكُمْ، وَلَوْ تَرَكْتُمْ سُنَّةَ نَبِيِّكُمْ لَضَلَلْتُمْ،

- Şayet siz de cemaati terkedip namazı evinde kılan şu adam gibi namazları evinizde kılacak olursanız, peygamberinizin sünnetini terketmiş olursunuz. Peygamberinizin sünnetini terk ederseniz sapıklığa düşmüş olursunuz.

• وَلَقَدْ رَأَيْنَا وَمَا يَتَخَلَّفُ عَنْهَا إِلَّا مُنَافِقٌ مَعْلُومُ النِّفَاقِ، وَلَقَدْ كَانَ الرَّجُلُ يُؤْتَى بِهِ، يُهَادَى بَيْنَ الرَّجُلَيْنِ حَتَّى يُقَامَ فِي الصَّفِّ.

- Vallahi ben, nifakı bilinen bir münafıktan başka namazdan geri kalanımız olmadığını görmüşümdür. Allah’a yemin ederim ki, bir adam iki kişi arasında sallanarak namaza getirilir ve safa durdurulurdu”⁹

⁹ Müslim, Nesai.

- Rasulullah buyurdu ki:

• مَا مِنْ ثَلَاثَةٍ فِي قَرْيَةٍ وَلَا بَدْوٍ لَا تُقَامُ فِيهِمُ الصَّلَاةُ إِلَّا قَدْ اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ. فَعَلَيْكُمْ بِالْجَمَاعَةِ، فَإِنَّمَا يَأْكُلُ الذُّبُّ مِنَ الْغَنَمِ الْقَاصِيَةَ

- “Bir köy veya kırdaki üç kişi birlikte bulunur da namazı aralarında cemaatle kılmazlarsa, şeytan onları kuşatıp yener. Şu halde cemaate devam ediniz. Muhakkak ki sürüden ayrılan koyunu kurt yer”¹⁰

¹⁰ Ebu Davud, Nesai.

- Rasulullah buyurdu ki:

• أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَا يَرْفَعُ اللَّهُ بِهِ الدَّرَجَاتِ وَيَمْحُو بِهِ الْخَطَايَا كَثْرَةُ الْخُطَىٰ إِلَى الْمَسَاجِدِ وَانْتِظَارُ الصَّلَاةِ بَعْدَ الصَّلَاةِ وَإِسْبَاغُ الْوُضُوءِ عَلَى الْمَكَارِهِ

- Allah'ın, hatalarınızı silip temizleyeceği ve sizi derece, derece yükselteceği (önemli) bir hususa delalet edeyim mi? Ashabı evet Ya Rasulallah dediler. O da şöyle buyurdu: Mescidle ev arasında gelip gidip çok yol yürümek, bir namazdan sonra diğer bir namazı beklemeye koyulmak ve (şartların alabildiğine ağırlaştığı ve)abdestin zorlaştığı durumlarda, eksiksiz tastamam abdest almaktır.¹¹

¹¹ İbn Hanbel.

- Rasulullah buyurdu ki:

• مَنْ تَطَهَّرَ فِي بَيْتِهِ، ثُمَّ مَشَى إِلَى بَيْتٍ مِنْ بُيُوتِ اللَّهِ لِيَقْضِيَ فَرِيضَةً مِنْ فَرَائِضِ اللَّهِ، كَانَتْ خَطْوَتَاهُ إِحْدَاهُمَا تَحُطُّ خَطِيئَةً، وَالْأُخْرَى تَرْفَعُ دَرَجَةً

- “Evinde güzelce abdestini alan Allah'ın evinde farzlardan bir farz eda etmek için giden kişinin ayağının birini kaldırdığında bir hatası silinir ve bir ayağını indirdiğinde bir derecesi yükselir.”¹²

¹² Müslim.

- Peygamber Efendimiz buyurdu ki:

• بَشِّرِ الْمَشَّائِينَ فِي الظُّلُمِ إِلَى الْمَسَاجِدِ بِالنُّورِ التَّامِّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

- “Karanlık gecelerde camilere gidenleri kıyamet gününde tam bir aydınlıkla müjdeleyin.”¹³

¹³ İbn Mace.

Yatsı ve Sabah Namazına Devam Etmek:

- Rasulullah buyurdu ki:

• إِنَّ أَثْقَلَ الصَّلَوَاتِ عَلَى الْمُنَافِقِينَ صَلَاةُ الْعِشَاءِ وَصَلَاةُ الْفَجْرِ، وَلَوْ تَعْلَمُونَ مَا فِيهِمَا لَأَتَيْتُمُوهُمَا وَلَوْ حَبَوًا

- *Münafıklara en ağır gelen namazlar yatsı ve sabah namazlarıdır. Bu namazlardaki faziletleri bilseydiniz emekleyerek de olsa o namazlara gelirdiniz.*¹⁴

¹⁴ İbn Hanbel.

- Peygamber Efendimiz buyurdu ki:

• مَنْ صَلَّى الْعِشَاءَ فِي جَمَاعَةٍ كَانَ كَقِيَامِ نِصْفِ لَيْلَةٍ وَمَنْ صَلَّى الْعِشَاءَ وَالْفَجَرَ فِي جَمَاعَةٍ كَانَ كَقِيَامِ لَيْلَةٍ

- “Kim yatsıyı cemâatle kılsa, gecenin yarısını ibadetle geçirmiş gibi olur. Kim hem yatsı hem de sabahı cemâatle kılsa, bir geceyi ibadetle geçirmiş gibi olur.”¹⁵

¹⁵ Ebu Davud.

Camiye Gitmenin Bizlere Kazandırdıkları:

- 1- Vaktin evvelinde namaza gitmek,
- 2- İslâm şîârını açığa vurmak,
- 3- İbadet üzerinde toplanarak yardımlaşmakla şeytanı çileden çıkarmak,
- 4- İbadete karşı gevşekliği olanın canlanması,
- 5- Münâfıklık vasfından ve süizandan selâmette bulunmak,
- 6- Komşular arasında kaynaşma düzeninin kurulması,
- 7- Namaz vakitlerinde semt sakinlerinin buluşmaları,
- 8- Müslümanlar arasında bulunması gerekli olan birlik ve beraberliğin örnek bir misâlini vermek ve pekiştirmek.

Cemaatle Namazın Fıkhi Hükmü:

- Cemâatle namaz, Hanefî mezhebine göre sünnet-i müekkede;
- Şâfiî mezhebine göre, farz-ı kifâye -sünnet-i müekkede-;
- Mâlikî mezhebine göre, sünnet-i müekkede-farz-ı kifâye:
- Hanbelî mezhebi ve Dâvud ez-Zahirî'ye göre ise; farz-ı ayın'dır.